

Jan Berwid-Buquoy: Neprůhledná Milada Horáková aneb Osud vyzvědačky

- CZ24 News | 29. června 2020

Jan Berwid-Buquoy, spisovatel a politolog, není žádný přítel ani obdivovatel minulého režimu. Rodinný osud, pronásledování a emigrace jej zformovaly do tvrdého antikomunisty ale také člověka, který ve své profesi ctí fakta. Vzpomínky na osobnost a popravu Milady Horákové jsou dnes proměněny v kampaň, která má primitivním antikomunismem zakrýt programovou nedostatečnost politických stran a neziskových organizací, hlásících se převážně k české pravici. Kritika Milady Horákové z pohledu přesvědčeného antikomunisty a konzervativce je proto pozoruhodná. Posuďte sami.

Je důležité si ujasnit logické premisy: Kdyby komunisté Horákovou nepopravili, svět by se o ní nikdy nic nedozvěděl. Zůstala by naprosto neznámou podivínskou feministkou. Ničím nevynikala. Její život byl navíc často protikladný a neprůhledný. Je nutné si bez předsudků přiznat: Horáková byla politickou nulou a zcela nešikovnou, amaterskou vyzvědačkou...

Iracionální popravou Horákové chtěli komunisté vytvořit odstrašující příklad. Ve své ideologické tuposti však dosáhli pravého opaku. Z průměrné a ničím nezajímavé, socialistické fanatičky, vybudovali celosvětovou politickou kapacitu. Ještě navíc z ní nechtěně vymodelovali „hrdinku“ a tím jí postavili věčný pomník.

Kdyby na Horákovou, podobně jako v případě spoluobviněných (Fráňa Zemínová a Antonie Kleinerová), uvalila KSČ „pouze“ dlohodobé tresty, upadla by tato nešikovná vyzvědačka v naprosté zapomnutí. Na to ovšem Klement Gottwald a jeho moskevští poradci, i přes úporné přemýšlení, nějak nemohli přijít.

Ideologická chudoba systému zvaný marxismus-leninismus, pronikla tehdy do všech sfér lidské společnosti ČSR a páchala tam gigantické škody svojí stupidní kontraproduktivností a to i proti samotné KSČ. Jednoho dne začali komunisté zavírat a všet sami sebe...

Ona skutečnost v žádném případě nerušila Miladu Horákovou, aby s komunisty od konce války úzce a pilně nespolupracovala. Její manžel Bohuslav Horák do KSČ dokonce vstoupil. Později s tím měl v USA popotahování. FBI ho chtěla nechat zavřít. Vymlouval se na to, že pouze podal žádost o vstup, která ještě nebyla schválena. FBI mu to uvěřila.

Hned po návratu z Německa (20.05. 1945) zařídila komunistka JUDr. Zdeňka Patschová pro manžele Horákovy bydlení v prostorné vile, Praha-Smíchov, Zapova 3. Ona členka a později poslankyně za KSČ byla velice vlivnou soudkyní. Manžel Horákové o ní vypovídá:

„Před únorovým pučem vynakládali komunisté mnoho úsilí, aby Miladu získali...Nejvíce se o Miladino politické obrácení starala Miladina přítelkyně z Rady žen a pozdější komunistická poslankyně JUDr. Patschová, která k nám horlivě docházela a vysedávala dlouho do noci.“

V roce 1946 se Horáková stává za ČSNS poslankyní parlamentu. Kontakty s Patschovou jsou časté a intenzivní. Dalo by se říci, že ona soudkyně je jakýmsi „řídícím důstojníkem“ nové poslankyně. Spolupráce s KSČ funguje výborně: poslankyně za ČSNS hlasuje v parlamentě ve všem s komunisty, nikdy proti nim a dokonce se ani nezdržuje hlasování ve věci komunistických poslaneckých návrhů. Zakládá „**Svaz přátel SSSR**“ (později „Svaz československo-sovětského přátelství“) a stává se

jeho **místopředsedkyní**. Stalinští bolševici v Kremlu jsou nadšeni a zvou jí v říjnu 1946 do Moskvy. Tam jí ubytovali v nejluxusnějším moskevském hotelu "National" a vedli s ní dlouhé rozhovory o kterých není veden žádný záznam. Ona sice o jejich obsahu nikde nemluvila, ale pochybuji o tom, že při takovýchto konverzacích by nebyla přítomna sovětská zpravodajská služba GRU, kompetentní pro získávání zahraničních spolupracovníků.

Podle svědectví spoluvězeňkyně Boženy Hostičkové se zatčená Horáková prý tehdy obávala, aby nebyla odtransportována do SSSR. To byla totiž běžná praxe sovětské KGB v případě zpravodajských spolupracovníků v satelitních státech, kteří se neosvědčili.

Každopádně si od své návštěvy v Moskvě mnohé slibovala. A tak 12.12. 1946 zveřejnila poslankyně článek k výročí československo-sovětské smlouvy o přátelství, vzájemné pomoci a poválečné spolupráci. Nazvala ho "Dějinné jubileum". Jde o elaborát transparentního patolízalství moskevským stalinistům ve kterém mimo jiné i připomíná, že máme samozřejmou povinnost neodpoutávat se od Východu, od SSSR. Komunisté jsou s ní velice spokojeni a Horáková hýčká ty nejvyšší politické ambice. Počítá s absolutní podporou Moskvy. Její spolustraník JUDr. Miroslav Kopecký (později odsouzen na 15 let) vzpomíná:

„V jednom rozhovoru jí Patschová sdělila, že Slánský ji děkuje za pravidelné sledování zdravotního stavu prezidenta Beneše při návštěvách u Hany Benešové a ptá se jí jak si představuje její politickou budoucnost. Bez jakýchkoli okolků odpověděla Patschové, že chce být ministryní zahraničí...“

Milada Horáková tedy moc skromná nebyla. Na druhé straně při jejím vzdělání, zahraničních zkušenostech, znalosti jazyků - němčina, francouzština, angličtina a ruština, byla pro tuto pozici daleko lépe kvalifikována než opilec Jan Masaryk. Patrně počítala s podporou Moskvy na jejíž nátlak by KSČ přinutila Masaryka, aby odstoupil. Byla to poněkud naivní představa, neboť Masaryk se ani později k demisi nekomunistických ministrů nepřidal a v úřadě zůstal. Svoji věrnost ke komunistické vládě zdůraznil známým výrokem: "S touto vládou si rád zavládnul!"

Nastaly i jiné zádrhly. Patschová, coby „řídící důstojník“ Horákové, věděla, že tak klíčové ministerstvo jako je ministerstvo zahraničí musí být v budoucnu v rukách komunistů. Její mandantka ovšem komunistkou nebyla. To by znamenalo složit poslanecký mandát, vystoupit s ČSNS a vstoupit do KSČ. Takováto praxe byla v té době bohužel **masová** a **zcela běžná**. Karel Kaplan (M. Horáková a spol.) o tom píše:

“Hledej však opozici, nikdo v této republice nechce do opozice...komunistické vedení rozhodlo, že nekomunistické strany, kromě sociální demokracii, zůstanou, protože jsou poslušné a uznávají vedoucí roli KSČ...v komunistickém ústředí zaregistrovali 856 657 nových členů, z nichž bylo 115 100 národních socialistů, 25 300 lidovců, 113 500 sociálních demokratů a 197 000 nových členů na Slovensku.“

Kdyby Horáková přestoupila do KSČ, patřila by k oněm 115 100 národním socialistům, kteří tak učinili před ní. Hrůzostrašná statistika! Tzv. „tajní členové KSČ“ nejsou v uvedených číslech registrovány.

Nejlépe by bylo, kdyby se poslankyně pro začátek stala právě „tajným členem KSČ“. Na tom se evidentně začalo pracovat, ale nebylo to vůbec jednoduché, protože v cestě stál nesouhlas mocenského ženského monopolu Anežky Hodinové-Spurné která evidentně Horákovou v KSČ mít nechtěla. Obávala se silné konkurence. Bývalý ministr školství a kultury Čestmír Císař (1963 - 1965) o Hodinové-Spurné prohlásil:

„Nemyslím si, že by se jí okolí bálo proto, že za ní stál Molotov, ale proto, že do všeho strkala nos a její nápady byly tak bláznivé, až vyvolávaly hrůzu. Byla to šílená tetka.“

Dne 10.03. 1948 skáče Jan Masaryk z okna a na místě umírá. Jakmile se to Horáková dovídá, ještě ten samý den ve 14:00 hod. skládá poslanecký mandát (bez jakéhokoli zdůvodnění) a podle JUDr. Kopeckého doufá, že bude jmenována ministryní zahraničí, jak jí původně naznačovala JUDr. Patschová...

Místo toho nastává obrovské zklamání a existenční propad: Moskva jí zradila a nehodlá pro ní nic udělat. Hodinová-Spurná jí v KSČ nechce. Nakonec je delegována na podřadné místo úřednice školského referátu pražského národního výboru. Ministrem zahraničí se stává komunista Vlado Clementis (později 1951 zatčen a 1952 popraven). Odvrací se od ní i JUDr. Patschová...

Tajná zákulisní jednání Horákové s KSČ k ničemu nevedou (SÚA, fond 100/1, sv. 21 a další, důvěrné zprávy – AFMV a.j. krycí jméno „B“):

“B. mi sdělila, že nedávno měla jednání se s. Krosnařem, že před ní u s. Krosnaře byla Milada Horáková, s kterou Krosnař dlel než hodinu jednal. B. nás vehementně varuje před tím, abychom Horákovou rehabilitovali a předpokládá, že u s. Krosnaře Horáková právě v této věci jednala.“

I kdyby soudruh Krosnař pro Horákovou apeloval jak chtěl, když si soudružka Hodinová-Spurná postavila hlavu, že Horáková do KSČ přijata nebude, tak je tento postoj povýšen na úroveň zákona. Ministrem zahraničí bude komunista Clementis a ne nějaký přeběhlík z ČSNS i kdyby byl sebeinteligentnější a na výsost v zahraničních otázkách nadmíru kompetentní! Horáková to tak nenechá – s teplým místěčkem úřednice školského referátu v Masné ul. 18, se nesmíří, i kdyby měla vyvolat „třetí světovou válku“. U soudu se s tím netají:

„Ve svých koncepcích jsme počítali s válkou...jsem si vědoma toho, že v případě války by byla zasáhnuta i Praha, s tím se ovšem musí počítat.“Prokurátor: “Počítali jste s válkou i s atomovou bombou?”Horáková: “Ano.”Prokurátor: “Děkuji, to stačí.“

Jinými slovy: Buďto mi komunisti zajistí pracovní místo odpovídající mým schopnostem nebo nechám Československo vygumovat z mapy světa!

Zde udělaly vyšetřující orgány, prokuratura i Nejvyšší soud zásadní chybu. Kdyby Horákovou a spol. po výše uvedené výpovědi místo na pankrácké popravisti, odvezli do blázince Praha-Bohnice, mohl být klid a pokoj.

Nehovořilo by se o žádných „justičních vraždách“. Žádné popravy by se nekonaly. Dokonce ani „statečná hrdinka“ by neexistovala, neboť ona osoba by neseseděla ve vězení za mřížemi, nýbrž na psychiatrickém oddělení nemocnice v Bohnicích, kde by jí nikdo „nemučil“, nýbrž by se pouze zkoumalo jak dalece je svéprávná...

Myslím si, že právě ono hluboké zklamání, pocit křivdy a zrady ze strany ruských i českých komunistů vedlo Horákovou k tomu, že se zcela a nekompromisně dala k dispozici výzvědným službám USA, Velké Británie a Francie. Předala jim všechno co věděla i měla – a nebylo toho málo. Díky její nevyčerpatelné energii a geniálním organizačním schopnostem se jí v poměrně krátké době podařilo vybudovat celkem 6 povstaleckých skupin, které si kladly za úkol “svržení lidovědemokratického režimu”. Jednalo se o skupiny: “Ilegální výbor “(9 členů, vedoucí – Horáková), “Hospodářská rada“ (7 členů, vedoucí – Klíma), “Vltava“ (3 členové, vedoucí – Treška), “Kopecký“ (8 členů, vedoucí – Kopecký), “Černý havran“ (5 členů, vedoucí – Karásek) a “Ostrava“ (4 členové – vedoucí Buchal). Vyšetřovací zápis “Akce střed“ (ABS, V – 6301 – 88 MV, kontrarozvědka):

“Její činnost z hlediska zpravodajského se jeví jako činnost vrcholného agenta-rezidenta cizích

mocností...Jde o hlavu vedení, které sjednocovalo vyzvědačské sítě...Zúčastňovala se okruhu zvlášť důvěrných osob tajných porad...S vyslanectvím francouzským a USA udržovala i osobní styk...podávala jim hospodářské i politické informace, zprávy špionážního obsahu. Nejdůležitější zprávy obsahující podrobné údaje o obchodních stycích ČSR a SSSR...sama zpracovávala politickou část zpráv a používala při jejich dodávání smluveného kódu. Jiné zprávy se týkaly dvouletky, předpokladů pětiletky a církevních poměrů v ČSR.. Všechny tyto zprávy byly určeny pro anglo-americké imperialisty.“

Ideologickou frází “anglo-američtí imperialisté” jsou míněny informační ústředny CIA (USA) a MI-6 (Spojené království). Horáková byla naprostou **vyzvědačkou-amatérkou** a vršila jednu chybu za druhou. Jako bývalý britský zpravodajský důstojník (2nd Lieutenant, Západní Berlín 1981 – 1990) se musím s politováním ptát:

Proč jí Britové nebo Američané neposkytli alespoň základní školení “Security First”?

Proč jí neupozornili na to, že výzvědná činnost v tak gigantických rozměrech je vnitřně nekontrolovatelná a skončí brzkým prozrazením?

Proč jí neupozornili na skutečnost, že práce, kterou pro ně vykonává, podle tehdejší běžné praxe (a to na celém světě), většinou končí “trestem smrti” a že pro její záchranu v tomto směru nemohou vůbec nic udělat?

Milada Horáková byla popravena na základě skutkových podstat vyzvědačství (§ 5, odst. 2, lit. c, zákona č. 231/48 Sb.) a velezrady (§ 1, odst. 2, lit. c, zákona 231/48 Sb.). Na magnetofonovém záznamu zanechala po sobě osobní závěť, kterou komunisté nikdy nezveřejnili a která byla odhalena až po „sametové revoluci“:

„Myslím, že jediné statečné, co mohu udělat ještě, je to, když řeknu zcela naze, pravdivě a bez příkras: Nedělejte to, co jsem dělala a udělala já. Nedělejte to, ledaže byste byli blázni, nebo že byste se honili ze falešným mučednictvím, anebo že byste chtěli za každou cenu zemřít.“

Zní z magnetofonového reproduktoru naléhavý hlas...

Dovolte mi, abych na závěr citoval Miroslava Ivanova (“Justiční vražda aneb Smrt Milady Horákové”, Praha 2008):

„Slovem “osud” svrháváme ze sebe odpovědnost. Filozof Schopenhauer kdysi cynicky prohlásil: “Čemu říkají lidé ze zvyku osud, jsou většinou jejich vlastní hloupé činy.” Místo slova hloupé zvolme jiný výraz: zvláštní, osobitě; člověk nemůže uniknout své povaze. Svému založení. Horáková nemohla být jiná; její “osud” byl dán jejím charakterem – i charakterem režimu.“ (Str. 168).

Jan Berwid-Buquoy